

DANMARKS NATURFREDNINGSFORENING
Anne-Marie Esper Larsen
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Kystdirektoratet
J.nr. 23/00338-12
Ref. Louise Marie Frandsen
20-04-2023

Dispensation til maskinel bekæmpelse af rynket rose inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til maskinel bekæmpelse af rynket rose inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommene matr. nr. 22aa, 22zo, og 22zp, Smidstrup By, Blistrup, i Gribskov Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Arealerne skal reetableres hvis nødvendigt efter kørsel og gravning, således landskabets hidtidige karakter genskabes.
- Fjernet plantemateriale skal køres bort til en placering uden for de strandbeskyttede arealer.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Danmarks Naturfredningsforening ansøger i samarbejde med ejerne af matriklerne 22aa, 22zo, og 22zp, Smidstrup By, Blistrup, om dispensation til maskinel bekæmpelse af rynket rose på dele af matriklerne. Der er tale om to ubebyggede sommerhusgrunde, samt en ubebygget landbrugsgrund, på i alt ca. 5727 m², hvoraf man ønsker at bekæmpe rynket rose på ca. 1600 m².

Et kort over området og de tre matrikler kan ses på figur 1.

Fig. 1. Ortofoto 2022. Den orange linje markerer det strandbeskyttede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. De røde streger markerer de ansøgte matrikler. Matrikel 22zo og 22zp, Smidstrup By, Blistrup, grænser op til hinanden, hvorfor kun den ydre del af skel er markeret med rød.

Ansøger har oplyst:

Danmarks Naturfredningsforening (DN), Gribskov Afdeling, skal herved ansøge om tilladelse til at fjerne rynket rose (Rosa rugosa) på matriklerne 22zp, 22zo og 22aa, alle Smidstrup By, Blistrup. Nabolaget består mestendels af sommerhuse.

DN har efter besigtigelser og drøftelser med lokale beboere ønske om at gennemføre et projekt, der skal lede til fjernelse af rynket rose på tre matrikler på Smidstrup Strands overdrev. Det er et meget fint overdrev med varieret flora og fauna (...). I de senere årtier har rynket rose imidlertid bredt så meget, at det ikke vil vare længe, førend overdrevet er helt dækket af rosen til skade for den oprindelige vegetation og de tilhørende insekter.

Overdrevet er et meget besøgt og populært område; folk går ture eller krydser overdrevet for at komme ned til vandet. Mange benytter især Timannevej, som er godt forbundet med kvarteret syd for Strandvejen. En favorisering af den oprindelige flora vil derfor være et 'vindue', der kan skabe forståelse for rosens skadelige indvirkning på den oprindelige vegetation og tilhørende insekter. Det er ikke mindst værd at notere, at Smidstrup Strands overdrev er et af de få naturområder med strandoverdrev på Nordsjællands top.

Overdrevet består af ca. 17 forskellige matrikelnumre og vi har fået tilladelse fra tre lodsejerne til at fjerne rosen på deres ubebyggede, naturbeskyttede matrikler. Det drejer sig om matr. nr. 22zp (678m²) ejet af Anne-Marie og Mogens Bransholm, matr. nr. 22zo (642m²) ejet af Bonnie og Bjarne Spellerberg og matr. nr. 22aa (4407 m²) ejet af Carsten Vestergaard Olsen. De pågældende matrikler er udvalgt, fordi de grænser op til bagvedliggende bebyggede matrikler (22kv/22kx og 22mæ), hvor ejerne på eget initiativ har fjernet rosen. Vores projekt vil dermed bidrage til, at der skabes to kiler fra sommerhusbebyggelsen og ned til vandlinjen, hvor den oprindelige vegetation kan trives uden at være truet af rynket rose.

Det er hensigten, at rosenbevoksningen på disse matrikler skal fjernes ved inddragelse af frivillige på en arbejdsdag i sensommeren 2023. På grund af rosens rodstruktur (omfattende rodstængelsystem) må vi tillige benytte maskinel for at udvirke en effektiv fjernelse. For at skåne terrænet mest muligt har vi valgt at anvende maskinel med rysteskovl, der vil løfte og løsne rødderne, hvorefter frivillige vil indsamle rosenplanterne og bortkøre dem til genbrugsstationen. Det bemærkes, at vi på arealet vil sikre, at sandfrøstjerne og anden sårbar plantevegetation ikke beskadiges maskinelt, idet vi på udvalgte steder, hvor disse vokser, vil fjerne roserne manuelt.

Det er endvidere hensigten i forbindelse med arbejdsdagen er få etableret en borgergruppe af frivillige, gerne lokale fra overdrevets nabolag, der fremover ved håndkraft vil friholde de rensede matrikler for nye skud af rynket rose over en årrække. Undertegnede vil forestå denne gruppe.

Endelig gøres opmærksom på, at da matr. 22aa er meget stor (4407 m²), planlægger vi alene at rense halvdelen af denne matr., konkret den andel, der støder op til den bagvedliggende matr. 22mæ. Det skyldes også, at der på den anden halvdel af matr. 22aa en gang har været en sø, som blev fyldt op, da man udgravede kloaksystemet primo 1970'erne. Når DN har høstet erfaringer fra det nuværende projekt med at rense overdrevet for rynket rose, vil vi overveje yderligere naturgenopretning af overdrevet gennem evt. reetablering af søen.

(...)

Det bemærkes, at de pågældende matrikler alene er delvist overgroet med rynket rose. (...) Bemærk også de bagvedliggende nabomatrikler (22kv/22kx og 22mæ), hvor det tydeligt ses, at ejerne har fjernet den rynkede rose. Det skønnes, at vi vil rense flg. antal kvadratmeter på de enkelte matrikler:

22zp: ca. 300 m2 ud af i alt 678 m2.

22zo: ca. 300 m2 ud af i alt 642 m2.

22aa: ca. 1000 m2 ud af i alt 4407m2.

Endelig bemærkes, at Gribskov Kommune (Team Natur, Vand og Vej) har givet dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til maskinel bekæmpelse af rynket rose på de 3 matrikler (dispensationen er vedhæftet denne ansøgning). Gribskov Kommune har endvidere givet tilsagn om, at ville finansiere det maskinel (rysteskovl), der skal anvendes for at løsne rødderne inden indsamlingen ved frivillig håndkraft. Gribskov Kommune vil til opgaven engagere en lokal entreprenør, som vil gennemføre opgaven under supervision af DN.

På denne baggrund skal vi anmode Kystdirektoratet om tilladelse til ved anvendelse af maskinel med rysteskovl på matriklerne 22zp, 22zo og 22aa, alle Smidstrup By, Blistrup, at rense arealerne for rynket rose.

Ansøger har yderligere oplyst følgende:

Planteliste udarbejdet efter besigtigelse af Smidstrup Strands overdrev den 4. august 2022 af formand Linda Bruhn Jørgensen (biolog/botaniker) og bestyrelsesmedlem Birgith Sloth (biolog/botaniker og zoologi), begge Danmarks Naturfredningsforenings bestyrelse i Gribskov.

Ager-svinemælk
Agertidsel
Alm. kongepen
Alm. kællingetand
Alm. røllike
Bakkestjerne sp.
Blød hejre
Blåklokke
Blåmunke
But bladet skræppe
Bugtet kløver
Engelskræs
Eng-havre?
Gråbynke
Gul kløver
Hare-kløver
Horsetidsel
Hundegræs
Hvas randfrø
Kruset skræppe
Lancet-vejbred
Lucerne
Mark-bynke
Mark-krageklo

Musevikke
Rejnfan
Rosa rugosa
Rundbælg
Rød svingel
Sand-frøstjerne
Smalbladet høgeurt
Stor knopurt
Strandarve
Strand-fladbælg
Strandkål
Strand-vejbred
Vellugtende gulaks
Vellugtende kamille
Vår-brandbæger

Kystdirektoratet bemærker, at de ansøgte placeringer ligger i et område der er registreret med den § 3-beskyttede naturtype overdrev. Afgørelsen sendes derfor til kommunen til orientering.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 195, Gilleleje Flak og Tragten) ligger ca. 30 m mod nord. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 171. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 108, der ligger ca. 8,5 km mod syd i Natura 2000-område nr. 133, Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 171 og fuglebeskyttelsesområde nr. 108 ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på projektets naturforbedrende karakter, samt at projektet udføres lige uden for et større sommerhusområde. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Der er på arter.dk registreret observationer af markfirben i 2010 og 2016, ca. 2 km mod øst fra den ansøgte placering. Registreringerne er foretaget i et ca. 26 ha stort område, der er registreret med de § 3-beskyttede naturtyper overdrev, mose og sø.

Kystdirektoratet bemærker, at de ansøgte matrikler er registreret med den § 3-beskyttede naturtype overdrev, samt at disse indgår i en 1,2 km lang strækning med overdrev og hede. Kystdirektoratet bemærker endvidere, at de ansøgte matrikler grænser op til et større sommerhusområde, og at matriklerne er meget velbesøgte. Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ikke kan udelukkes, at de ansøgte placeringer er potentielle levesteder for den nævnte bilag IV-art, men at det ikke er de mest oplagte lokaliteter. Kystdirektoratet vurderer derudover, at området potentielt set vil være mere attraktivt for markfirben efter bekæmpelsen, da området herefter vil fremstå mere åbent, og med lavere bevoksning.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet bemærker, at midlertidige terrænændringer og fjernelse af beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen som udgangspunkt ikke kræver dispensation. Der er dog i den pågældende sag tale om rydningsarbejde/opgravning på et større areal, hvorfor det alligevel er dispensationskrævende.

Kystdirektoratet vurderer, at maskinel bekæmpelse af rynket rose ikke udgør en væsentlig forringelse af kystlandskabets fremtræden. Kystlandskabet vurderer, at projektets karakter, i det konkrete tilfælde, er til gavn for områdets fremtidige naturmæssige status og landskabelige fremtræden.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at indgrebet er en naturforbedring, der er med til at begrænse den hastige udbredelse af rynket rose, som udgør et betydeligt problem i kystlandskaberne.

Kystdirektoratet finder, at den ansøgte naturpleje (fjernelse af en invasiv art) udgør et særligt tilfælde, der kan føre til en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Det er Kystdirektoratets vurdering, at indgrebet med den valgte metode ikke medfører permanente terrænændringer.

Direktoratet bemærker, at nødvendige opfølgende bekæmpelsesarbejder med håndholdt udstyr på samme arealer er omfattet af dispensationen.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod

det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til maskinel bekæmpelse af rynket rose.

Med venlig hilsen

Louise Marie Frandsen

loufr@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 171 og fuglebeskyttelsesområde nr. 108

Afgørelsen er også sendt til:

- Gribskov Kommune, gribskov@gribskov.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov, gribskov@dn.dk
- Friluftsrådet central, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland, nordsjaelland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Gribskov, gribskov@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 171 og fuglebeskyttelsesområde nr. 108

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 171		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)
Arter:	Marsvin (1351)	
Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.		
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 108		
Fugle:	Havørn (Y)	Fiskeørn (Y)
	Rød glente (Y)	Rørhøg (Y)
	Hvepsevåge (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Isfugl (Y)	Sortspætte (Y)
	Hedelærke (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))